

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Doktersassistent

Kwalificaties

» **Doktersassistent**

Versie

Gewijzigd 2021

Geldig vanaf

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Op: 11-06-2020

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	5
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	6
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	6
<u>11. Betrokkenen</u>	6
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	7
<u>13. Aanvullende informatie</u>	7
<u>14. Certificaten</u>	7

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Doktersassistent is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [Beroepscompetentieprofiel Doktersassistent 2019](#)

2. Examenprofielen

<http://kwalificaties.s-bb.nl/Handlers/CohortOutputLibrary.ashx?linkcode=17>

3. Arbeidsmarktinformatie

SBB publiceert regelmatig gegevens over kans op werk en kans op stage/leerbaan van alle kwalificaties. Zie daarvoor <https://www.s-bb.nl/kans>.

Kans op werk

Per 2020 is voor de kwalificatie Doktersassistent over het algemeen de vraag naar en het aanbod van recent gediplomeerden in evenwicht. In sommige regio's zal de vraag naar recent gediplomeerden kleiner zijn dan het aanbod, in andere zal de vraag groter zijn dan het aanbod. Gediplomeerden van het bekostigd onderwijs ondervinden in vergelijking met andere opleidingen veel concurrentie van gediplomeerden van het niet-bekostigd onderwijs.

Kans op stage

Voor studenten 'doktersassistent' is de kans op stage landelijk gezien matig. Het aanbod van stageplaatsen door bedrijven is enigszins kleiner dan de vraag naar stageplaatsen door bol-studenten. Verwacht wordt dat bol-studenten moeite moeten doen om een geschikte stageplaats te vinden. Voor deze opleiding worden relatief veel studenten opgeleid via het niet-bekostigd onderwijs. Dit heeft gevolgen voor de kansen, omdat ook deze studenten stage lopen of een leerbaan hebben bij erkende leerbedrijven.

Kans op leerbaan

De kans op een leerbaan is goed. Het aanbod door bedrijven is veel groter dan de vraag naar leerbanen door bbl-studenten. Dit betekent dat het vrij makkelijk is voor bbl-studenten om een geschikte leerbaan te vinden.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Tijdens de werkuitleiding heeft de doktersassistent te maken met verschillende wetten en regels. Veranderingen in de wet- en regelgeving hebben effecten op het werk van de doktersassistent, zoals voortdurend veranderende verantwoordelijkheden en bevoegdheden (en dus ook risico's en aansprakelijkheden). Daarvan moet de doktersassistent bewust zijn en kennisnemen. Ook zal de doktersassistent hiermee rekening moeten houden in de communicatie met de patiënt om de juiste voorlichting te kunnen verstrekken.

De Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO)

De WGBO regelt de rechten en plichten van zorgvragers die een geneeskundige behandeling krijgen. De wet geldt voor medische onderzoeken en behandelingen, ook voor alle zorg die daarmee samenhangt.

De Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (WKKKGZ)

De WKKKGZ regelt wat goede zorg is en wat men kan doen als er ontevredenheid is over de zorg. De wet regelt de volgende dingen: een betere en snelle aanpak van klachten, zorgmedewerkers kunnen veilig incidenten melden, cliënt krijgt sterkere positie en uitbreiding meldplicht zorgaanbieders.

Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG)

De doktersassistent wordt in de Wet BIG niet genoemd. Zij oefent echter wel een beroep uit op het gebied van de individuele gezondheidszorg en valt daarmee wel onder de werkingssfeer van de Wet BIG.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Per 1 januari 2019 is de meldcode veranderd. Het wordt een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid. De meldcode behelst een stappenplan dat duidelijkheid geeft over hoe te handelen bij vermoedens van geweld. Stap 4 en 5 zijn aangepast. In stap 5 wordt onderscheid gemaakt tussen hulp verlenen of melden. Meer informatie over de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is te vinden op: www.meldcode.nl.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

De gezondheidszorg in Nederland is voortdurend in beweging. De toename van het aantal ouderen, mensen met een chronische aandoening, mensen uit andere culturen met een andere ziektebeleving en/of gezondheidsverschillen ten gevolge van

sociaaleconomische situaties, hebben een groter beroep op de gezondheidszorg tot gevolg. Daarnaast maken mensen steeds meer gebruik van internet. Patiënten doen zelf via internet onderzoek naar hun aandoening en mogelijke behandelwijzen. Hieronder worden de ontwikkelingen ten aanzien van technologie, zorgvraag en aanbod beschreven.

Nieuwe visie op zorg en gezondheid

In de nieuwe visie op zorg en gezondheid staan niet de aandoeningen centraal, maar de mogelijkheid om te blijven functioneren (positieve gezondheid). Daarbij wordt gezondheid als volgt gedefinieerd: 'Gezondheid is het vermogen van mensen zich aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van de fysieke en sociale uitdagingen van het leven'(Huber, Knottnerus, Green, e.a., 2011). Hierbij krijgt het bevorderen van de eigen kracht en regie van mensen veel accent. Deze benadering vindt steeds meer ingang in de gezondheidszorg. Ook doktersassistenten zullen vanuit deze optiek patiënten benaderen. Het feit dat patiënten verschillen in mogelijkheden en motivatie stelt grote eisen aan inlevend vermogen en communicatieve vaardigheden van de doktersassistent.

Ontwikkelingen rond de patiënt

De komende jaren zullen er meer zorgvragen komen van ouderen. Daarnaast zullen er meer patiënten zijn met één of meer chronische aandoeningen. Ook neemt de diversiteit van de samenleving toe. Verwacht wordt dat de grote verschillen in sociaaleconomische status ook de komende jaren blijft groeien. De SES heeft invloed op gezondheid. Mensen met een lage SES zijn over het algemeen vaker ziek en krijgen in hun leven, eerder en meer lichamelijke beperkingen vergeleken met mensen die maatschappelijk gezien beter bedeeld zijn.

Een andere ontwikkeling is dat mensen steeds meer gebruik maken van internet. Patiënten doen zelf onderzoek naar hun aandoening en mogelijke behandelwijzen via internet.

ICT & Technologie

De ontwikkelingen ten aanzien van (medische) technologie volgen elkaar onverminderd snel op. Via eHealth is er informatie op internet beschikbaar, hebben patiënten toegang tot apps en gezondheidstesten of kunnen er afspraken gemaakt worden of herhaalrecepten worden aangevraagd en zijn er interventies beschikbaar ter begeleiding van chronische of psychische klachten. In de toekomst zal het gebruik van eHealth zich steeds verder ontwikkelen om de gezondheid en gezondheidszorg te verbeteren. Technologie zal een grotere plaats krijgen in preventie, diagnostiek en behandeling en zelfmanagement. Patiënten kunnen steeds meer zelf regelen, thuis en met zorg op afstand. Ontwikkelingen in ICT en eHealthtoepassingen in de zorg zullen invloed blijven hebben op de werkzaamheden van doktersassistenten. In sommige werkvelden betekent dit dat doktersassistenten meer een zorguitvoerende, begeleidende en coördinerende rol krijgen (bijv. in de huisartsenzorg). In andere grotere zorginstellingen betekent dit een compleet nieuwe taakinvulling door afname van administratieve handelingen, of, afhankelijk van de instelling, juist een vermeerdering daarvan.

Organisatie van de zorg: taakherschikking en substitutie

Door substitutie van taken van de tweede naar de eerste lijn, kunnen doktersassistenten te maken krijgen met patiënten met complexere zorgvragen. De huisartsenzorg wordt vaker onderdeel van een multidisciplinair team en de taakverdeling binnen de eigen praktijk kan daardoor veranderen.

5. Beroepsvereisten

Niet van toepassing voor dit dossier.

6. Bijzondere vereisten

Doktersassistent

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

Niet van toepassing voor dit dossier.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

De gediplomeerde doktersassistent kan mogelijk vrijstellingen krijgen voor onderdelen van andere mbo-opleidingen op niveau 4, zoals Tandartsassistent of Mbo-verpleegkundige.

De gediplomeerde doktersassistent heeft recht op doorstroming naar hbo; zo kan zij bijvoorbeeld doorstromen naar de hbo-opleiding praktijkondersteuner of praktijkmanager.

Een doktersassistent die 2 jaar ervaring heeft in de huisartsenzorg of in een vergelijkbare context, kan na het behalen van het diploma Triagist (VHN), als triagist gaan werken.

In met name het ziekenhuis, is het mogelijk om door te groeien naar functies zoals medisch-hulpverlener (op hbo-niveau) op de operatiekamer, de röntgenafdeling en de spoedeisende hulp, en naar (hbo-)verpleegkundige.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud kd's	Monitoren en zo nodig actie ondernemen/initiëren van visie, trends, wetenschap en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening en op de arbeidsmarkt en dit jaarlijks plaatsen in onderhoudsperspectief	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2020-2025
Ontwikkelingen beroepenstructuur en bcp's	Nieuwe bcp's en geactualiseerde bcp's worden aangeleverd door sociale partners	Sociale partners	2020-2025
Actualisatie kwalificatiestructuur en kwalificatiedossiers	Op basis van nieuwe en/of geactualiseerde bcp's worden kwalificatiedossiers aangepast	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2020-2025
Actuele thema's	Inspelen op actuele thema's zoals doelmatigheid en bpv i.r.t kwalificatiedossiers en kwalificatiestructuur	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2020-2025
Technologische ontwikkelingen	Doorvertaling van technologische ontwikkelingen naar kd's, keuzedelen en servicedocumenten	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2020-2025
Algemene wet- en regelgeving	Monitoring algemene wet- en regelgeving. Zonodig gevolgen in kd's doorvoeren	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2020-2025
Uitvoerbaarheid kwalificatiedossiers	Onderzoek naar uitvoerbaarheid van kwalificatiedossiers voor het werkveld en onderwijs	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2020-2025
Uitvoerbaarheid keuzedelen	Onderzoek naar uitvoerbaarheid van keuzedelen voor het werkveld en onderwijs	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2020-2025

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

- Het beroepscompetentieprofiel Doktersassistent 2019 is verwerkt in het kwalificatiedossier. Zo is bijvoorbeeld de lijst met medisch-technische handelingen aangepast op het bcp.
- De CanMEDS-rollen/competentiegebieden zoals beschreven in het bcp zijn verwerkt in het kwalificatiedossier. Bij de typering van de beroepengroep wordt beschreven wat de CanMEDS-rollen inhouden. Daarnaast zijn de CanMEDS-rollen gekoppeld aan de werkprocessen. In de titels van de werkprocessen is de bijpassende CanMEDS-rol opgenomen.
- Onderdelen uit het keuzedeel Triage zijn verwerkt in kerntaak 1. Kennis van triage is essentieel, waarbij kennis over veel voorkomende ziektebeelden en medicatie en kennis over voorlichting noodzakelijk zijn. Dit is toegevoegd in het dossier.
- De doktersassistent moet kennis hebben over de nieuwe AVG-wet i.v.m. het veilig uitwisselen van gegevens.
- Preventie is een belangrijk onderdeel van de taken van de doktersassistent. Dit is toegevoegd in kerntaak 1 en 2.
- Daarnaast is zelfmanagement en zelfzorgadvies toegevoegd in werkproces 1 van kerntaak 1 en werkproces 1 van kerntaak 2.
- Werkproces 1 en 3 van kerntaak 2 zijn omgedraaid. De kerntaak begint met het werkproces over voorlichting en advies.

11. Betrokkenen

Het kwalificatiedossier Doktersassistent (gewijzigd 2020) is ontwikkeld in opdracht van de sectorkamer Zorg, welzijn en sport. Het marktsegment Assisterende gezondheidszorg heeft inhoudsdeskundigen voorgedragen uit onderwijs en bedrijfsleven die input leverden tijdens het ontwikkelproces. Het kwalificatiedossier Doktersassistent (gewijzigd 2020) is gevalideerd door de sectorkamer

12. Verblijfsduur 4 jarig

Niet van toepassing voor dit dossier

13. Aanvullende informatie

S subsidieregeling Hepatitis

Er is een subsidieregeling voor tegemoetkoming in de kosten van vaccinatie Hepatitis B voor deelnemers aan MBO- en HBO-onderwijs. Deelnemers in bepaalde zorg- en welzijnsopleidingen van het MBO en HBO die stage- en werkervaring opdoen, moeten uit het oogpunt van arbeidsomstandigheden vanwege gezondheidsrisico's voldoende beschermd worden tegen Hepatitis B. Om die reden kunnen zij zich laten vaccineren. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft besloten om te voorzien in een tegemoetkoming van de kosten voor de vaccinatie tegen Hepatitis B. De subsidie is aan te vragen door onderwijsinstellingen en is gestart vanaf het schooljaar 2008-2009.

14. Certificaten

N.v.t.